

Valtakunnallinen hoidon saatavuuden ja yhtenäisten hoidon perusteiden työryhmä

VALTAKUNNALLISET LÄÄKINNÄLLISEN KUNTOUTUKSEN APUVÄLINEIDEN LUOVUTUSPERUSTEET

SISÄKORVAISTUTTEEN MÄÄRITELMÄ

Mihin unohtui sisäkorvaistutetta käyttävien ja kuulonkuntoutuksen ammattilaisten ääni? Sisäkorvaistutteen määritelmää uudistettava.

Sosiaali- ja terveysministeriö on vihdoinkin julkaissut kauan odotetut valtakunnalliset yhtenäiset luovutusperusteet lääkinällisen kuntoutuksen apuvälineille. Kuuloliitto ja LapCI ry kannattavat valtakunnallisesti yhtenäisiä luovutusperusteita apuvälineille, koska tiedossamme on erittäin isoja alueellisia eroja kuulemisen apuvälineiden myöntämiskäytännöissä.

Kuuloliitto ja LapCI ry ihmettelevät oppaassa olevaa sisäkorvaistutteen määritelmää, joka on muodostettu kysymättä mielipidettä kuuloalan järjestöiltä tai kuulonkuntoutuksen ammattilaisilta.

Määritelmällisesti kahtia jaettu sisäkorvaistutejärjestelmä on ongelma

Uudessa oppaassa todetaan sisäkorvaistutteen kohdalla (sivu 73), että sisäkorvaistute ei ole lääkinällisen kuntoutuksen apuväline. Sisäkorvaistutteen kohdalla kuvataan, kuinka se koostuu kahdesta osasta: sisäisestä, leikkauksella asennettavasta istutteen ja ulkoisesta puheprosessorista. Kuuloliitto ja LapCI ry näkevät että nämä molemmat osat yhdessä muodostavat sisäkorvaistutejärjestelmän. Kumpikaan osista ei toimi ilman toista. Sisäkorvaistutteen kanssa käytettävän puheprosessorin kohdalla (sivu 74) todetaan vain, minkälainen prosessori on.

Kuuloliitto ja LapCI ry tulkitsevat, että opasta työstänyt työryhmä on jakanut sisäkorvaistutejärjestelmän kahteen eri määritelmäluokkaan: sisäinen osa ei ole lääkinällisen kuntoutuksen apuväline, kun taas istutteen kanssa käytettävä puheprosessori on lääkinällisen kuntoutuksen apuväline. Kuuloliiton ja LapCI ry:n näkemyksen mukaan määritelmässä vaikuttaa pohjimmiltaan olevan kyse terveydenhuollossa tapahtuvasta osa-optimoinnista. Kun sisäkorvaistutejärjestelmän osat määritellään näin, niin sisäisen osan asentaminen voi mennä sairaaloiden ns. leikkaussalibudjetista ja ulkoinen osa voi mennä sairaaloiden apuvälinepalveluiden budjetista.

Sisäkorvaistutetta tarvitsevan potilaan oikeusturva vaarantuu

Määrittely vaarantaa potilaan oikeusturvan. Mitä tapahtuu, jos leikkaussalibudjettiin ei ole varattu riittävästi rahaa istutteen sisäisen osan asennukseen, vaikka ulkoisia osia olisi

apuvälinepalveluiden budjetin kautta saatavilla? Voiko käydä esimerkiksi niin, että potilas jää ilman tarvitsemaansa sisäkorvaistutetta osaoptimoinnin takia?

LapCI ry:n jäsenperheet ovat tehneet lapsensa loppuelämää radikaalisti muuttavan päätöksen hankkiessaan tälle sisäkorvaistutteen. On lasten tulevaisuuden kannalta kestävämpiä, että päätökseen sisältyy potentiaalisesti suuri taloudellinen ja oikeusturvaan liittyvä riski.

Kannanoton allekirjoittajat toivovat sisäkorvaistutteen määritelmän muutokseen liittyen pikaista selvennystä. Kuuloliitto ja LapCI ry ovat lähestyneet asiassa sekä oppaan päivityksestä vastaavaa HUS:in apuvälinekeskusta että Sosiaali- ja terveysministeriötä. Oppaan julkaisemista koskevassa tiedotteessa todetaan, että opasta päivitetään ja eri tahojen näkemykset otetaan oppaan päivityksessä huomioon. Kuuloliitto ja LapCI ry vaativat pikaista selvitystä siitä, mikä on sisäkorvaistutetta tarvitsevien potilaiden tilanne ja oikeusturva jatkossa sekä selvennystä siihen, että jos sisäkorvaistute ei ole lääkinnällisen kuntoutuksen apuväline, niin mikä se sitten on? Kuuloliitto pyytää tapaamista asiasta vastaavien tahojen kanssa, jotta tilanteeseen saadaan selvyys eikä potilaiden oikeusturva vaarannu.

Lisätietoa sisäkorvaistutteesta: <https://www.kuuloliitto.fi/kuulo/sisakorvaistute/>

Kuuloliitto ry

LapCI ry

Sanna Kaijanen
Toiminnanjohtaja

Leena Hasselman
Toiminnanjohtaja

Kuuloliitto ry on jäsenyhdistystensä muodostama sosiaali- ja terveysalan kansalaisjärjestö, jonka tarkoituksena on muun muassa vaikuttaa kuulovammaisten ihmisoikeuksien toteutumiseksi sekä valvoa kuulovammaisten etuja sekä heidän tarvitsemien apuvälineiden ja palveluiden määrää ja laatua. Me edustamme jäsenyhdistystemme kautta noin 16.000 kuulovammaista henkilöä, mukaan lukien sisäkorvaistutetta käyttävät henkilöt.

LapCI ry on sisäkorvaistutelaisten valtakunnallinen yhdistys. Yhdistyksen tarkoituksena on tukea sisäkorvaistutteen (SI) saaneita lapsia ja heidän perheitään kautta koko Suomen. Lähtökohtana on, että vanhemmista ja lapsista itsestään lähtevässä toiminnassa on voimaa ja näkemystä. Yhtenä päätavoitteena on harjoittaa aktiivista edunvalvontaa sisäkorvaistutetta käyttävien lasten ja perheiden asioissa.

Lisätietoja:

Erityisasiantuntija Anniina Lavikainen: anniina.lavikainen@kuuloliitto.fi, puh. 050 303 4841.